

АТОМНИК АУКРАЇНИ

№41 (828) 13 жовтня 2016 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

17 ЖОВТНЯ — 20 РОКІВ ДП НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»

ЗА СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ!

Чорнобильська зона відчуження: не згортаючи транспарантів

Географія протестного руху в останні роки у столичному регіоні, без перебільшення, перемістилася, за кількістю масових акцій і публічних брифінгів для українських новинарних агентств, у зону відчуження. Під прапорами Атомпрофспілки України численні спілчанські колективи Чорнобильської об'єднаної організації та первинки ЧАЕС не миряться з потуранням їхніх базових соціально-економічних потреб. І скільки їм ще ходити по такому колу «гніву» — ніхто не спрогнозує.

(Закінчення на 2-й стор.)

ДП НАЕК «Енергоатом» як фактор сталого розвитку України: 1996–2016 роки

Шановні працівники державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», ветерани-ядерники! Дорогі спільчани!

Радий вітати вас зі знаменною датою — 20-річчям Національної атомної енергокомпанії — енергетичного лідера України!

Вітчизняна атомна енергетика — є одним із ключових стратегічно важливих факторів економічної й енергетичної безпеки держави, гарантом стабільного і безпечного постачання електроенергії і тепла людям і народному господарству. Завдяки відповідальній, ініціативній і висококваліфікованій праці кількох поколінь атомників розвивається галузь і разом з нею міцніє країна. Атомники свою справу роблять добре — і в цьому їхній патріотизм. Загальновідомо, що тільки впродовж останніх двох років рівень ядерної генерації в енергосистемі України не опускався нижче 50%, деінде він сягав 60% і більше, особливо на піках споживання нового опалювального сезону.

Сьогодні перед «Енергоатомом» стоять нові виклики і завдання. Безперерйну і надійну роботу національного оператора ядерних установок можна забезпечити тільки за умов наявності обігових коштів, щоб пролонгувати ресурс діючих енергоблоків, модернізувати і підвищувати безпеку АЕС, фінансувати сповна інвестиційні програми Компанії,

здійснювати планові ремонти і капітальні вкладення в атомний розвиток.

Непродумана і непослідовна політика керівництва енергетичної галузі та вищих посадових осіб країни спричинили масові акції працівників АЕС у травні 2016 року на кшталт легендарних атомних маршів протесту у 90-х роках. Сподіваємося, що держава в особі уряду, реально оцінюючи ситуацію, максимально допоможе і вживе ефективних заходів для розв'язання проблем експлуатуючої організації, збереження і поступу ядерної енергетики. Адже це — питання виживання і майбутнього України.

Атомпрофспілка України вважає життєво потрібним сприяти, завдяки скоординованій продуктивній партнерській співпраці з НАЕК «Енергоатом», вирішенню актуальних питань роботи АЕС, забезпеченню досягнутих соціально-трудова стандартів і гарантій працівників і членів їхніх сімей. Нам потрібно докласти обопільних зусиль і належно підтримувати ветеранів, активно допомагати молодим працівникам реалізувати свій творчий потенціал.

Дорогі колеги, друзі! З нагоди нашого спільного свята щиро бажаю міцного здоров'я, енергетичного довголіття і нових трудових досягнень. Добра і благополуччя вам і вашим родинам та мирного неба нашої України!

З глибокою повагою

Голова Атомпрофспілки України

Валерій МАТОВ

Профспілкові пікети у День дій за гідну працю

Профспілки України щорічно 7 жовтня разом зі своїми побратимами з інших країн відзначають Всесвітній день дій за гідну працю. З нагоди цієї дати в Києві Федерація профспілок України виставила інформаційні пікети біля центральних органів виконавчої влади.

Мета — привернути увагу урядових структур до проблем гідної праці в Україні, інформування широкої громадськості про вимоги і дії профспілок.

(Закінчення на 2-й стор.)

14 ЖОВТНЯ — ДЕНЬ ЗАХИСНИКА УКРАЇНИ

«Щоб татко повернувся живим...»

Захист Вітчизни — святий обов'язок кожного чоловіка. Так вважають працівники Рівненської АЕС, які повернулись із зони АТО. І, якщо буде потрібно, знову готові їхати туди на передову, в окопи, щоб ціною власного життя боронити незалежність і майбутнє України.

Пізно ввечері у дворі будинку №14, що у мікрорайоні Вараш, зазвучав Гімн України. Серед дорослих і дитячих голосів особливою радістю вирізнявся дзвінкий голосок Юліани Чернецької — вона зустрічала татка із зони бойових дій на сході України. На це імпровізоване свято, яке організувала дружина Ігоря — Руслана, кухар санаторіо-профілакторію, з нагоди повернення чоловіка, прийшли батьки, рідні, друзі, сусіди.

Ігор Чернецький, інженер УВТК РАЕС, отримав повістку 25 квітня 2015 року. До того був волонтером, возив продукти та інші необхідні речі для бійців батальйону «Донбас». Це був його свідомий вибір. Служив у 44-й артилерійській бригаді. За 15 місяців побував на передовій у найгарячіших точках боротьби з агресором — під Широкиним, Луганськом, у Гейвіці (що біля м. Щастя), на донецько-луганській дузі.

— Яюсь під час одного з переходів на інше місце дислокації, — розповідає, — серед бойової техніки, що рухалась, побачив вантажівку з емблемою нашої станції. І на душі потепліло від того, що й на далекій Луганщині РАЕС дала про себе знати підтримкою наших бійців і добрими справами.

Пережити жайття війни, каже, допомогли любов донечки, дружини, матері. А ще їхні молитви, які рятували від куль та снарядів. А також ікони Спасителя і Божої Матері, що їх бойові побратими подарували на 45-й день народження. Це було під Широкиним.

Ігор згадує такий епізод. Яюсь, у хвилини затишшя (стояла неймовірна спека), вирішив скупатись у морі.

— Бачу, хлопці щось кричать з берега, розмахують руками, а навколо мене у воді такі характерні сплески — це акуратно лягали кулі. Працював снайпер. Вважаю, тоді смерть від мене відвернула молитва рідних.

— Я душою відчувала, коли він був у великій небезпеці, — витирає сльози Руслана. — Ми підтримували нашого тата, як могли. Передавали малюнки і листи. А Юліанка — ще й відеозвернення до діток зі сходу країни, де замала, що дуже хоче, щоб її

татко повернувся живим, щоб в українських дітей не гинули батьки на війні. Його продемонстрували у дитячому садочку Старобільська. Сліз не стримував ніхто: ні бійці, ні працівники дитячої установи.

— Найважче було навіть не тоді, коли сильно обстрілювали, не лякала і підступність ворога, — ділиться думками Ігор. — Найважче було бачити жорстоке і страшне обличчя війни: голодні дитячі очі й згорьовані лиця жінок. Тож де б не були — під Луганськом чи Широкиним — завжди ділилися з тими, хто залишився на окупованій території, зекономленими згущеним молоком, тушонкою, печивом та іншими продуктами.

Мій співрозмовник неговіркий, про службу каже: нічого особливого, виконували завдання командування. А найбільше дісталось, зазначає, хлопцям першої, другої та третьої хвиль мобілізації. Але за цими словами — сміливі дії, смертельна небезпека, мужність і незламність духу наших бійців.

Захищаючи країну від агресора, у зоні АТО кризь пекло війни пройшли майже 50 військових в/ч 3045, 9 працівників Рівненської АЕС. Слава Богу, вони повернулись живими і неушкодженими. Нині займаються

Ігор ЧЕРНЕЦЬКИЙ з донькою Юліаною

звичною справою й прагнуть одного: щоб їхні діти ніколи не знали війни, зростали на мирній українській землі. А рідна держава була цілісною і незалежною.

Лідія ШМИРКО

ЗА СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ!

Чорнобильська зона відчуження: не згортаючи транспарантів

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

А причина банальна і водночас загальновідома — державні асигнування робіт з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи у зоні відчуження майже в усі післяваріантні роки ледве перевищують половину від потреб. І доки така ситуація з недофінансуванням зберігатиметься, доти протестні акції чорнобильців, які і без того працюють за стресових радіаційних умов, загрожують не тільки своїм повторенням, а й можуть стати детонатором соціального вибуху.

П'ятого жовтня на «паперть» Кабінету Міністрів України вийшли учергове, правда, цього разу з адресною вимогою, майже 200 працівників державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильський спецкомбінат». Цей, так би мовити, головний господарник зони відчуження через невиділення додаткового фінансування за конкретною бюджетною програмою у розмірі 93,4 млн грн. опинився у надкритичному стані, що неодмінно може призвести до зупинки життєдіяльності всіх виробничих об'єктів, котельні, гуртожитків, енерго- і водопостачання тощо.

— Ми просто наближаємося до катастрофи, — схвильовано говорить голова первинної профспілкової організації спецкомбінату Валентин Рижук. — Навесні цього року опалювальний сезон завершили завчасно, температура у виробничих приміщеннях і гуртожитках знизилася до плюс 8–10 градусів, тоді працівники масово простудилися. Відтоді і до сьогодні, на порушення санітарних норм із

радіаційної безпеки, у будинках відсутня гаряча вода. Лікувально-профілактичне харчування персоналу за вартістю продуктів зараз у кілька разів менше від нормативного. Торішні й цього річ борги за енергоспоживанням стримують початок нинішнього опалювального сезону. Одне слово, працівники підприємств зони відчуження, які виконують роботи за державними програмами та міжнародними проектами, будуть евакуйовані. Про таку небезпеку, що чатує на зону відчуження, ми ще наприкінці липня цього року застерігали органи влади різного рівня, вони обіцяли золоті гори, але зима завжди приходить знезапечно.

...Невдовзі до протестувальників, які вже добряче промокли під неперервним дощем, приїхав голова Державного агентства України з управління зоною відчуження Віталій Петрук, через якого було передано вимоги маніфестантів профільному віце-прем'єр-міністру.

— Ця акція — попереджувальна, — зазначив Представник Атомпрофспілки у Чорнобильській об'єднаній організації Микола Тетерін. — Якщо проблему з фінансуванням спецкомбінату не буде розв'язано найближчим часом, з якою, до речі, добре обізнані можновладці, то ми заблокуємо в'їзд до Чорнобиля на всіх КПП. Незважаючи на те що наприкінці листопада цього року заплановано історичну подію — на зруйнований 4-й енергоблок буде насунено новий саркофаг, так звану Арку.

Фотоінформація
Миколи ВАРЧИНОГО

Профспілкові пікети у День дій за гідну працю

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

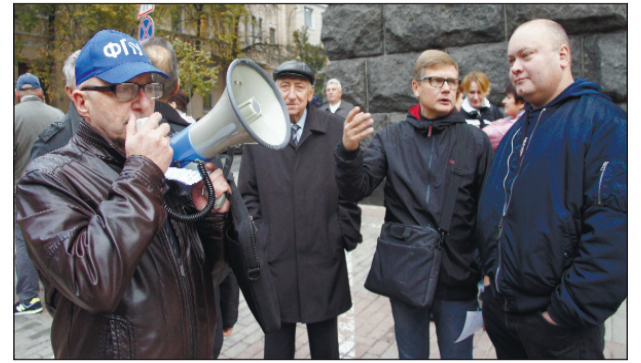
Пікети було проведено біля стін Верховної Ради України, парламентських комітетів, будинку уряду.

Акція відбулася згідно з постановою Президії ФПУ та підтримана її членськими організаціями, зокрема й Атомпрофспілкою України.

Гідна праця — це, найперше, гідна своєчасна оплата праці, створення нових високотехнологічних робочих місць, захист прав працівників на вступ до профспілок та проведення колективних переговорів. Вона передбачає ліквідацію дискримінації, дитячої та примусової праці, створення системи соціального захисту для тих, хто не має роботи. Про це декламували представники профспілок під час проведення пікетів.

Голова ФПУ Григорій Осовий наголосив, що ФПУ є членською організацією МКП і сьогодні у багатьох країнах світу профспілки відзначають цей день активними солідарними діями в боротьбі за утвердження гідної праці. В Україні у сфері праці надзвичайно багато проблем: це — питання безробіття, низька зарплата, небезпечні умови праці та ін. Тому профспілки виступають за підвищення рівня заробітної плати, прожиткового мінімуму, пенсій та інших соціальних виплат, які гарантуються законами для громадян, але на сьогодні є заниженими, Ми проводимо і будемо проводити дії під гаслами: «Європейським цінам — європейські зарплати».

Профспілки закликають: — **Верховну Раду України** — прийняти закони України у сфері оплати праці (№№2533, 3438, 4900, 4900-1).

— **Президента України** — підтримати профспілкові законодавчі ініціативи, спрямовані на захист соціально-економічних прав працівників, зокрема щодо:

— кардинального підвищення заробітної плати в умовах зростання цін і тарифів;

— запровадження галузевих підвищувальних коефіцієнтів до мінімальної заробітної плати в бюджетній сфері;

— забезпечення своєчасної виплати заробітної плати.

— **Уряд та роботодавці:** — прискорити структурно-технологічну перебудову реального сектору економіки з метою підвищення продуктивності праці та забезпечення таких соціально-економічних умов життя громадян, які б відповідали європейським стандартам;

— створити нові сучасні безпечні та модернізувати існуючі робочі місця з метою скорочення рівня безробіття серед економічно активного населення, у тому числі серед молоді;

— активізувати роботу робочих груп з реформування системи оплати праці та з опрацювання пропозицій щодо перегляду ціни на при-

родний газ, встановлення її на економічно обґрунтованому рівні;

— підвищити рівень заробітних плат працівників, зокрема за рахунок зменшення ставки ЄСВ з метою підтримання платоспроможності населення в умовах зростання ціни на газ і тарифів на житлово-комунальні послуги;

— повернути працівникам заборговану заробітну плату та не допускати утворення нових зарплатних боргів.

— **Профспілкові організації:**

— на всіх рівнях посилити колективно-договірну роботу з роботодавцями стосовно підвищення заробітних плат працівникам.

Спільні зусилля Президента України, Прем'єр-міністра України, Верховної Ради України та соціальних партнерів сприятимуть вирішенню найгостріших соціально-економічних питань, зокрема збереженню та створенню робочих місць, підвищенню їх якості та безпеки, рівня заробітної плати та своєчасності її виплати, імплементації норм нової Генеральної угоди до колективних угод і договорів усіх рівнів.

ІЗ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ФПУ

Забезпечення соціальних гарантій — категорична позиція профспілок

Засідання Президії Федерації профспілок України, що відбулося 30 вересня у Києві, вів Голова СПО об'єднаних профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий. У заході також взяли участь міністр соціальної політики України Андрій Рева, Уповноважений Верховної Ради з прав людини Валерія Лутковська, Голова НСПП Олександр Окіс, народні депутати України, заступники Голови ФПУ Євген Дрп'ятій, Володимир Саєнко, Олександр Шубін, Голова Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України Валерій Матов.

Якими мають бути дії профспілок в умовах шокового підвищення цін і тарифів на послуги ЖКГ? Що необхідно зробити, щоб державний бюджет на 2017 рік відповідав інтересам працівників? Ці та інші питання були у центрі уваги учасників засідання Президії ФПУ.

Під час засідання було обговорено низку актуальних та важливих питань, зокрема, стосовно позиції Федерації профспілок України, її членських організацій щодо основних соціально-економічних показників Державного бюджету України на 2017 рік та стану урахування у ньому профспілкових пропозицій, а також про виконання вимог профспілок, визначених постановою Ради ФПУ від 23.06.2016 №Р-2-4 «Про позицію і дії ФПУ, її членських організацій на захист прав та інтересів працюючих в умовах шокового підвищення ціни на газ і тарифів на житлово-комунальні послуги».

В інформації з цих питань Голови ФПУ Григорія Осового, виступах членів Президії зазначалося, що Федерацією профспілок України та членськими організаціями ФПУ для забезпечення виконання вимог профспілок було затверджено Оперативний план подальших солідар-

них дій ФПУ та її членських організацій на період до 15 вересня 2016 року.

Після обговорення важливих соціально-економічних питань Президія відзначила, що вимоги профспілок, визначені у Заяві ФПУ, схваленій Радою ФПУ 23 червня 2016 року, державною стороною та стороною роботодавців не виконані. У зв'язку з цим Президія ФПУ доручила керівництву Федерації звернутися до Прем'єр-міністра України та СПО сторони роботодавців з пропозицією провести зустрічі з профспілковим активом з питань, які є предметом колективних трудових спорів, з метою обговорення шляхів урегулювання конфліктних питань та визначення дорожньої карти розвитку економіки, збереження та створення сучасних безпечних робочих місць, реформування системи оплат праці. У разі невиконання вимог до проведення зустрічей та розвитку соціального діалогу Федерація профспілок України, її членські організації залишають за собою право на проведення масових акцій протесту в столиці та регіонах. При цьому керівництву ФПУ та членським організаціям доручено у рамках бюджетного процесу обстоювати підвищення основних державних соціальних стандартів та гарантій.

У виступах також наголосувалося, що 21 вересня 2016 року відбулося представлення у Верховній Раді України проекту держбюджету на 2017 рік. Зараз ФПУ готує постійні зауваження та пропозиції до проекту. Вони будуть надані членським організаціям для інформування народних депутатів та направлені профільним комітетам.

Серед обговорюваних питань соціально-економічного блоку були такі: «Про дії ФПУ, її членських організацій із захисту прав членів профспілок на достроковий вихід на пільгову пенсію за роботу у важких і шкідливих умовах

праці», «Про заходи до Всесвітнього дня дій профспілок за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю», «Про основні завдання колективно-договірної роботи на 2017 рік відповідно до положень Генеральної угоди на 2016–2017 роки», «Про Представника (представників) Федерації профспілок України у Верховній Раді України» та інші.

З презентацією профспілкової сторони проекту Державного бюджету України на 2017 рік виступив міністр соціальної політики України Андрій Рева.

Під час засідання Президії ФПУ було підписано Меморандум про співпрацю між Федерацією профспілок України та Уповноваженим Верховної Ради з прав людини.

Було також підписано Угоду про співробітництво між ФПУ та ФСТ «Україна».

Після жвавої дискусії Представником Федерації профспілок України у Верховній Раді України обрано народного депутата України Сергія Капліна.

Під час засідання також відбулася дискусія з організаційних питань і питань управління майновим комплексом ФПУ, а також про відзначення нагородами ФПУ.

З усіх названих питань Президія прийняла відповідні постанови.

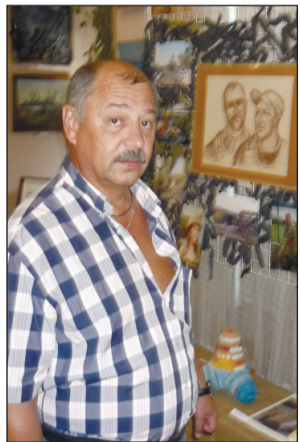
(Детальніша інформація із засідання Президії — на сайті ФПУ).

14 ЖОВТНЯ — ДЕНЬ ЗАХИСНИКА УКРАЇНИ

Україна на межі

У вересні в приміщенні Кіровоградського обласного художнього музею відкрилася мобільна виставка художників з прифронтового міста «Маріуполь на межі», але насправді виставка має набагато ширшу географію, бо на межі війни і миру перебуває вся Україна, адже на захист портового міста на Азовському морі, який виявився стратегічно привабливим для агресора, піднялася вся Україна.

Як приклад, можна навести історію щойно демобілізованого бійця ЗСУ з позивним «Уран» Олександра Созоновича. Ми і зустрілися з ним під час огляду експозиції маріупольських художників Олени Українцевої та Ганни Торкаєнко. Олександр саме перебував у відпустці, але невдовзі мав повернутися на Інгульську шахту ДП «СхідГЗК», до працює заступником начальника дільниці №3. Він захищав Маріуполь у складі 18-го окремого мотопіхотного батальйону, який

раніше був батальйоном територіальної оборони Одеси. Олександр посміхається, коли згадує, з якою цікавістю і здивуванням бойові товариші дізналися, що в мирному житті він працює на урановій шахті. Це для багатьох здавалося небезпечнішим, ніж служба в бойових умовах.

Не може не викликати поваги і мотив, з яким цей 50-річний чоловік потрапив на війну. Отримавши повістку, він міг відмовитися, але не зробив цього: «Як я міг відмовитися, коли на той час воявали два мої куми, з якими ми разом навчалися, а ще — рік тому ми поховали

нашого друга і колегу, начальника дільниці Олега Кулигіна, який загинув під час оборони Донецького аеропорту?».

Згадувати спеціальність танкіста, яку Олександр опанував ще студентом Криворізького гірничого інституту, довелося протягом п'яти тижнів на базі Харківського політехнічного інституту, після чого їх направили під Маріуполь, у район населених пунктів Павлополя, Пищевика, Чермалика, Зорі. Вони часто згадуються у повідомленнях про обстріли з боку сепаратистів. У перший же вечір побачив фронтове «фаєр-шоу» — небо в обох напрямках прорізали залпи «Градів». На той момент Маріуполь, про який Олександр знав лише з інформаційних повідомлень, був уже «нашим». Рішучі дії українських військових не лише дозволили вибити сепаратистів із захоплених об'єктів, того ж відділення міліції, малюнок якого є в експозиції, а й підняли рівень національної свідомості місцевого населення. Маріуполь став чи не першим містом на шляху агресора, волонтери, населення та місцева влада зробили все задля укріплення його обороноздатності. Там же, вперше, з'явилися і масштабні оборонні споруди з використанням товстого металопрокату і великоформатних бетонних форм — тетраподів. До речі, ці сучасні протитанкові «іжаки», які стоять на в'їздах — виїздах та деяких вулицях, розмалювали місцеві художники. Їхні макети теж представлені на виставці. Знаючи люди кажуть, що спроби ворожих військ захопити Маріуполь «з ходу» відбили саме ці укріп-райони, збудовані місцевими заводами. У контексті обороноздатності історичної місцевості не можна

не зробити порівняння на користь сучасної України. Колишні на цих землях, на берегах літописної річки Калки, розрізнене військо Київсько-українських князів було вцент розбите татаро-монголами, але тепер, практично цих же татаро-монголів, український народ зумів зупинити.

Окрім цього, вчорашнього шахтаря у сучасній армії вразили дві речі — старезна бойова техніка і волонтерська допомога. Вона і стала вирішальним чинником формування обороноздатності української армії, який довелось народжуватися «в боях і скруті». У їхньому батальйоні

ремонтним забезпеченням займалися волонтери з Волині, які перевезли на фронт свою авторемонтну майстерню і часто ремонтували військову техніку за власний кошт. Та і взагалі, в 2014–2015 роках спорядження і харчування української армії чи не повністю залежало від волонтерів. Всенародний феномен, який ще потребує дослідження.

Олександр каже, що за рік, проведений ним у зоні бойових дій, постачанням зазнало докорінних позитивних змін, проте вочевидь не вистає роз'яснювальні роботи, особливо в прифронтових селищах. Олександр довелось побувати в селищі Сартана, коли сепаратисти розстріляли там траурну процесію, але знаходилися люди, які ставили цей факт під сумнів...

Зате чого не можна поставити під сумнів, то це бойовий дух і бажання українських військових визволити рідну землю від окупантів, тим більше що за ці два роки у нас з'явилися справжні фахівці військової справи, військове спорядження і нове озброєння. З'явилися справжні патріоти! Це вони, ті, хто відслужив, побував у пеклі, пережив втрати бойових друзів, знову готові стати на захист Вітчизни.

Зараз Олександр Созонович дивується нічній тиші у мирному Кропивницькому, а до обов'язкових родинних свят — Нового року і Дня шахтаря, додалися День танкіста і День Української армії. Але найбільшим святом буде День Перемоги, як день такого бажаного миру!

Сергій ПОЛУЛЯХ

карты Украины и стенд с портретами погибших героев. Здесь же прикреплены рисунки, которые нарисовали для украинских воинов юные энергодарцы.

На отрождке памятного знака приехали многие: запорожские волонтеры, представитель облгосадминистрации и бойцы полка «Азов», которые, конечно же, были самыми почетными гостями.

Все выступающие говорили эмоционально и от души. И их слова вселяли уверенность в единство нации и нашу победу. В свою очередь, «азовец» Максим Зайченко рассказал, насколько важна для наших ребят, воюющих на Донбассе, поддержка украинцев, их гражданская позиция. И появление в Энергодаре памятного знака современным героям — это также проявление патриотизма, что вдохновляет наших бойцов, вселяет в них силы и надежду... Священник украинской греко-католической церкви отец Александр провел обряд освящения мемориала. Он также сказал важные слова: «Хтось може сказати, що ми живемо в складній буремній часі. Але церква говорить, що ми живемо в героїчний час. Адже наш час породжує нових героїв. Героїв, які віддають своє життя за незалежність України. Попри смутки, попри все, народжується народна ментальність, виховується ця традиція, яка була занедбана роками. І попри всі сумні події, смерті, ми сьогодні тішимось тим, що цей пам'ятник є відкритим...».

«Герої нашого часу»

под таким називаєм чуть больше года назад в Энергодаре появился мемориал, посвященный воинам АТО

26 сентября 2015 года ко второй школе Энергодара пришло немало людей — многие с украинскими флагами, в вышиванках, в военной форме. Действительно, повод был более чем торжественный и патристический — открытие памятного знака «Герої нашого часу». Это первый в области памятник, посвященный бойцам, защищающим независимость Украины.

Мемориальный комплекс установлен напротив второй школы не случайно — именно здесь учился Сергей Полулях, погибший 17 октября 2014 года во время выполнения боевого задания под Донецким аэропортом. Этот молодой парень был первым нашим земляком из тех, кто не вернулся с войны. Сегодня их семья: Сергей Полулях, Александр Щуров, Михаил Данив, Сергей Павлив, Анатолий Захожий, Максим Кириев, Александр Мидловец. Они отдали свои жизни за независимую Украину, за каждого из нас, за мир на

нашей земле... Об этом мы не должны забывать никогда. И открывшийся мемориал всегда будет напоминанием о подвиге героев и сегодняшней войне.

Создание мемориала «Герої нашого часу» стало возможным благодаря конкурсу мини-грантов «Город своими руками» компании ДТЭК и инициативе активистов ОО «Об'єднання учасників АТО та волонтерів». Выиграв грант на строительство, волонтеры сумели привлечь к реализации проекта предприятия, предпринимателей и неравнодушных энергодарцев.

А ведь многие годы это место у второй школы было заброшено, заросли здесь стояли выше головы. И как сказал представитель инициативной группы, демобилизованный боец Константин Табакаев, именно, когда мы перестали плыть по течению и стали бороться за будущее Украины, мы обратили внимание на это место, мимо которого ходили постоянно. Тогда и приняли решение навести здесь порядок.

Без сомнения, все, кто участвовал в этом проекте, могут гордиться проделанной работой — мемориал достоин наших героев. Гранитные плиты высотой более шести метров украшает огромный трезуб и выгравированная надпись «Слава Україні! Героям слава!». Рядом — конструкция в виде

6 ЖОВТНЯ 1990 РОКУ ЗАСНОВАНО ФЕДЕРАЦІЮ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

Українські профспілки

Шлях від каси взаємодопомоги — до утворення незалежної Федерації

(Продовження. Початок у №40)

II. Розвиток профспілкового руху в Центрально-Східній частині України

Підґрунтям для створення майбутніх профспілок у Центрально-Східній частині України, яка перебувала під владою Російської імперії, як і в Західній Європі, стали каси взаємодопомоги, робітничі організації, поява нових самоврядних органів, яких не знала Західна Європа. Вони створювалися за домовленістю робітників з власниками підприємств, що полегшувало їх роботу в захисті інтересів найманих працівників.

Наприклад, на початку 1905 року на паровозобудівному заводі Гарварди (відомого, як Луганський тепловозобудівний), Брянському металургійному (Дніпропетровському, імені Петровського) було утворено відповідно депутатські та делегатські збори. З керівництвом відомого Миколаївського Чорноморського суднобудівного заводу підписано Правила про старост або депутатів.

Правилами передбачався порядок їх виборів від робітників, їх повноваження, визначалися дирекції заводських зборів депутатів.

На осінь 1905 року такі структури вже існували на 30 підприємствах.

Ось ще приклад. 1 лютого 1905 року між робітниками і директорами Харківського паровозобудівного заводу було укладено першу письмову угоду про створення заводської комісії.

Виборна комісія, згідно з угодою, мала право:

- розв'язувати конфлікт між робітниками і адміністрацією заводу;
- розбиратися в причинах звільнення робітників;
- спостерігати за надходженнями і витратами штрафного капіталу;
- брати участь у розгляді змін розцінок відрядних робіт;

— вести переговори з директором заводу. Згідно з цим договором на півгодини скорочувався робочий день, визначався розмір заробітної плати і порядок її виплати.

На відміну від Західної Європи, профспілки в Росії почали зароджуватися значно пізніше, на початку 1905 року.

З деяких джерел відомо, що перша профспілкова організація з її правлінням створилася в царській Росії саме на території України, на Жилівському руднику Слов'янсько-сербського повіту Катеринославської губернії. У Києві виникла профспілка взуттєвих заготовельників, у Харкові — будівельників, друкарів, слюсарів, в Одесі — булочників, друкарів, моряків, портових робітників. Профспілки масово створювалися в Катеринославі, Кременчуці, Миколаєві, багатьох інших містах України. Наприкінці року їх уже налічувалося понад 100.

За рішенням Харківських профспілок (вересень 1905 р.) засновується перший у Росії міжспілковий орган — Центральне бюро професійних спілок (ЦБПС). Після поразки грудневого (1905 р.) повстання царський режим став жорстко переслідувати профспілки, зробив їх, на зразок Польщі, підконтрольними поліції.

4 березня 1906 року законом затверджуються «Тимчасові правила про професійні товариства, які заснуються для осіб у торговельних і промислових підприємствах, чи для власників цих підприємств». Правилами окреслюється сфера компетенції профспілок. Ними обмежується коло професій робітників і службовців, яким дозволяється об'єднуватися у профспілки. Такої можливості було позбавлено залізничників, працівників пошти і телеграфу, службовців банків та інших державних установ, сільськогосподарських працівників.

Профспілкам забороняється нагромаджувати страйковий фонд, влаштовувати страйки, не дозволяється створювати загальні профспілки робітників і службовців, виробничі профспілки, об'єднувати декілька однакових дрібних організацій в одну багаточисельну профспілку. Забороняється проводити з'їзди і конференції профспілок, створювати обласні та Всеросійські профспілкові об'єднання.

Отримати дозвіл на своє існування профспілки могли лише після з'ясування поліцією «благодійності» їх установ, затвердження (реєстрації) їх статутів у губернському (міському) відділі у справах про товариства присутності.

Влада, не отримавши бажаних результатів від запровадження «Тимчасових правил», злякавшись масового розвитку профспілкового руху, вдалася до застосування репресивних заходів впливу до його учасників. За 1906 рік в Україні було закрито 53 профспілки, 104 профспілкам відмовлено в реєстрації, 193 члени правління профспілок було заарештовано, 79 з них зіслано у віддалені райони Росії.

Незважаючи на застосування владою обмежувальних заходів, профспілковий рух в Україні став складовою її суспільно-політичного життя.

За деякими офіційними даними, на кінець 1907 року в Україні діяла 281 легальна профспілка, де об'єднувалися до 60 тис. робітників і службовців та ще стільки працювали нелегально.

Попри заборону, українські профспілки намагалися об'єднатися у місцеві та галузеві, міжгалузеві структури. Проте увінчалася успіхом лише створення центрального бюро профспілок у Харкові, Катеринославі, Києві, Луганську, Одесі та інших містах.

Те, що Україна стала ведучою у розвитку профспілкового руху в Російській імперії, можна пояснити тим, що вона була на той час найбільшим індустріальним центром. У 1900 році Україна давала 67 відсотків загальноросійського виробництва кам'яного вугілля, 51,7 — чавуну, 46,5 — заліза і сталі.

Борис ВОЛОШИН,
член Атомпрофспілки,
пенсіонер

(Далі буде)

СПАРТАКИАДА АТОМПРОФСПІЛКИ УКРАЇНИ: ЗМАГАННЯ КОЛЕКТИВІВ ФІЗКУЛЬТУРИ ДРУГОЇ ГРУПИ

Лучшая в общекомандном зачете — ЧАЭС

В Славутиче проведен тур Спартакиады Атомпрофсоюза среди коллективов физкультуры второй группы. Спортсменам Чернобыльской АЭС, АРСа, ПАТ «КИЭП», ЧООП и дирекции НАЭК «Энергоатом» в течении двух дней предстояло определить сильнейших в турнирах по футболу, пляжному волейболу и настольному теннису.

Как всегда, основное внимание было приковано к футбольному турниру, где уже на протяжении нескольких лет борьбу за главный спартакиадный приз ведут команды ЧАЭС и АРСа. В этот раз слепой жребий свел земляков уже в первой игре турнира, а сама игра получилась увлекательной и напряженной. Вначале вперед вышли футболисты атомной станции, но ремонтникам удалось не только сравнять счет, но и выйти вперед. Все решили последние три минуты игры, когда станционникам все же удалось переломить ход игры и забить победный мяч — 6:5.

Дальше команды провели свои игры без потерь и в итоге футболисты ЧАЭС в четвертый раз становятся чемпионами Спартакиады Атомпрофсоюза, а команда АРСа — серебряным призером. Бронзовые награды у команды Чернобыльской объединенной организации профсоюза. Игроки команды АЭС кроме спартакиадных наград — кубка, грамот и медалей, получили еще и традиционный приз дирекции ОП АРС.

Лучшим бомбардиром турнира стал В. Тутаров, «наколотивший» в трех играх в ворота соперника 8 мячей.

У организаторов вызывало опасение проведение турнира по пляжному волейболу — накануне прошел нудный осенний дождик и площадка для игры стала не весьма пригодной для проведения игр. Да и прогноз не предвещал ничего хорошего. Но субботний денек оказался в Славутиче великолепным — солнечным и теплым, и соревноваться было одно удовольствие.

Сенсации не произошло, соперникам пока не по силам состязаться с дуэтом, представляющим коллектив ЧАЭС, который в четвертый раз стал чемпионом Спартакиады. А вот ребята из ЧООП впервые стали серебряными призерами, киевляне — бронзовыми.

Завершал спартакиадную программу турнир по настольному теннису. Теннисисты ЧАЭС горели желанием выиграть и третий спартакиадный кубок за командную победу, а команда ЧООП стремилась нарушить тра-

дицию и стать первой. Все решила очная встреча соперников, победа 3:2 и дружная тройка чернобыльцев — А. Озернов, О. Олейник и В. Бутыльская — становятся впервые чемпионами Спартакиады. На втором месте — команда ЧАЭС и на третьем — АРСа.

В личном первенстве чемпионы прошлых лет — Александр Блашук (ЧАЭС) и Валентина Бутыльская (ЧООП) — сохранили за собой звание сильнейших. Призерами первенства стали: у мужчин — Олег Олейник и Вадим Зуй, у женщин — Анастасия Ганжа и Татьяна Бурдина.

В общекомандном зачете первое место заняла команда ГСП ЧАЭС — 14 баллов, на втором — ЧООП, 12 баллов и на третьем АРС, 8 баллов.

Николай МЕРКУШЕВ

НА КУБОК КАХОВСЬКОГО МОРЯ

У працівників ЗАЕС — два перших місця

В Энергодаре пройшла традиційна регата крейсерських яхт на Кубок Каховського моря. Два перших місця за результатами перегонів завоювали яхтсмени Запорізької АЕС. Ці змагання завершили вітрильний сезон в акваторії Каховського водосховища. Цього року вони зібрали 34 учасники з Энергодара, Запоріжжя, Нікополя, Дніпра, Кривого Рогу та Кам'янки-Дніпровської.

Перед початком регати голова профспілкового комітету Запорізької АЕС Микола Захаров, міський голова Энергодара Павло Музика, голова Энергодарської міської вітрильної федерації Віктор Поліхранов.

За словами Віктора Поліхранова, це були найкращі гонки за весь сезон — вітер

був що треба, і кожен екіпаж міг повною мірою проявити всі свої можливості.

У результаті в семи стартових групах енергодарці взяли 8 призових місць. З них два перших — у яхтсменів Запорізької АЕС, екіпажу четвертонника «Гетьман» (капітан Олег Содома) і екіпажу тонника «Еола» (капітан Андрій Бородулін).

Також на першому місці серед 3/4-тонників — «Північна Кароліна» (капітан Віктор Поліхранов), друге місце — «Гладіатор» (капітан Володимир Кравченко). Середшверт-

ботів друге місце у яхти «Грація» (капітан Віктор Плюш), третє — у яхти «Марина» (капітан Федір Есаулов) і «Слов'янка» (капітан Олександр Потапов). Серед призерів — тонник «Максі» (капітан Валерій Сегада).

Завершуючи змагання, Віктор Поліхранов подякував адміністраціям, трудовим колективам і профспілковим комітетам Запорізької АЕС, ВП «Атоменергомаш» та Запорізької ТЕС, а також міській владі — за активну підтримку вітрильного спорту в Энергодарі.

МІЖНАРОДНИЙ ТУРНІР З ПЛАВАННЯ

Спортсмени РАЕС тріумфували на «Кубку Лева»

завоювавши майже 20 призових місць на міжнародному турнірі з плавання

Наприкінці вересня у м. Львів проходив перший міжнародний турнір з плавання в категорії «Мастерс» «Кубок Лева». У змаганнях взяли участь 200 спортсменів з п'яти країн світу: Естонії, Угорщини, Польщі, Фінляндії та України. Поруч з 20-ма українськими командами змагалась і команда НАЕК «Енергоатом», яку представляли дев'ять плавців, шість з яких — працівники Рівненської АЕС.

Представники найбільшого підприємства Рівненщини вибороли 14 золотих, 7 срібних та 1 бронзову медаль. Чотири перших місця на дистанціях 200 метрів вільним стилем, 50 метрів батерфляй, 100 та 200 метрів на спині посів старший тренер-викладач КДЮСШ РАЕС Олександр Савчук. Переплив своїх суперників, посівши три перші позиції на дистанціях 50 метрів вільним стилем, 100 та 200 метрів батерфляй, провідний інструктор навчально-тренувального центру РАЕС Євгеній Зайчик. Зокрема, спортсмен виборов друге місце на дистанції 50 метрів на спині та третє місце на дистанції 50 метрів батерфляй. Золото команді НАЕК «Енергоатом» принесла й перемога лаборантки хімічного цеху РАЕС Олеси Осовської на дистанціях 100 метрів вільним стилем, 200 метрів на спині та 50 метрів батерфляй. Також вона виборола срібло з комплексного плавання на дистанції 200 метрів. Три перших місця на дистанціях 50, 100 та 200 метрів брасом посів слюсар енергоремонтного підрозділу РАЕС Владислав Березюк.

Машиніст насосних установок гідротехнічного цеху РАЕС Анастасія Зайчик у турнірі для своєї команди завоювала золоту медаль на дистанції 50 метрів вільним стилем, а також три срібні медалі на дистанціях 200 метрів на спині, 200 та 400 метрів вільним стилем. Срібло виборола й інженер служби надійності, ресурсу та продовження експ-

луатації РАЕС Оксана Казимирська на дистанціях 100 та 200 метрів брасом. Усі спортсмени брали участь у своїх вікових категоріях та нагороджені почесними дипломами. За словами учасника змагань Олександра Савчука, подібні перемоги дають наснагу до участі у нових змаганнях та турнірах. Відтак, на черзі у плавців Атомпрофспілки участь у Всеукраїнській спартакиаді у листопаді цього року. Найбільшим очікуванням атомників є чемпіонат світу з водних видів спорту, який відбудеться вже наступного року в Угорщині.

МОЖЕ, ДОВІДНИК ДОПОМОЖЕ

ВАРАШАНИ? ЧИ ВАРАШИНЧАНИ?

У газеті «Енергія» ВП «Рівненська АЕС» від 15 вересня 2016 року №39 опублікована дискусійна замітка про те, як називати мешканців м. Вараш, донедавна це місто-супутник РАЕС мало назву — Кузнецовськ. У цьому разі, може, послугуємося книгою «Універсальний довідник-практикум з ділових паперів» (видання Інституту української мови НАН України, доповнене і виправлене. За редакцією Любові Пустовіт, видавництво «Довіра» УНВЦ «Рідна мова», 1999 рік). Важливим для нас є розділ посібника «Назви мешканців

населених пунктів України». За аналогією назви Вараш тут так іменуються жителі таких міст, як: Довбиш — довбишинин, довбишанка, довбишани, довбиський; Калуш — калушець, калушка, калушці (калушани), калуський; Микулиш — микулинчанин, микулинчанка, микулинчани, микулинецький. До речі, у довіднику подаються назви жителів атомних міст — енергодарці, славутичани, нетішинці. Отже, слово за мовознавцями і, звичайно, як воно відгукнеться серед самих мешканців Вараша.

Микола ВАРЧИН

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФІЛЬМ — ДО ЮВІЛЕЮ «ЕНЕРГОАТОМА»

У вересні на южно-українському майданчику працювала група тележурналістів за завданням Центру зовнішніх інформаційних комунікацій НАЕК «Енергоатом». Зйомки відбувалися в рамках підготовки документального фільму, присвяченого 20-річчю Компанії.

Дводенне відрядження на ЮУАЕС було насиченим — це і зйомки панорам-

них видів підприємства та унікальних природних ландшафтів, відвідування виробничих підрозділів, інтерв'ю з генеральним директором Володимиром Лісниченком, іншими представниками адміністрації та працівниками підприємства, зустрічі з ветеранами енергокомплексу, волонтерами, спортсменами-атомниками тощо.

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Жиланська, 5-6, оф. 5, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 590-18-22
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
http://www.atomprofspiika.info

Газета виходить щотижня

Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор

Редакція листується з читачами лише на сторінках газети

При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована

у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:

04073, м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14.

Тираж 4400